
Carien Bakker
& Maeike Bosma:
*Literair café met
Ronald Giphart*

Op 17 april 1998 was Ronald Giphart, schrijver van onder andere *Ik ook van jou*, *Giph* en *Phileine zegt sorry* te gast in de Openbare Bibliotheek Groningen in het kader van het project 'Literair café met Ronald Giphart' van Projectbureau BOBA¹.

In het kader van dit project werd een boekpromotie van *Ik ook van jou* van Ronald Giphart door BOBA ter beschikking gesteld aan docenten Nederlands voor het voortgezet onderwijs in de stad Groningen. Deze boekpromotie is opgenomen in de Literatuurmur op pagina .... van dit nummer van *Moer*.

De literaire middag werd mede georganiseerd door 4 HAVO en 5 VWO-leerlingen van het Zernike College in Haren (Groningen). In vijf keuze-uren maakten de leerlingen aan de hand van lesmateriaal van BOBA kennis met het werk van Giphart en positieve en negatieve kritieken daarop. Basis van de lessenserie was de oordeelsvorming van de leerling over het werk en de literatuuropvattingen van en het thema 'seks' in het werk van Giphart.

Het organiseren van de middag was een onderdeel van de lessenserie; de leerlingen stelden gezamenlijk het programma op, maakten op school publiciteit en bereidden het te houden interview met Giphart voor. De middag vond plaats in het leescafé Belcampo van de Openbare Bibliotheek Groningen, dat speciaal voor deze gelegenheid was ontruimd. De losse sfeer droeg bij aan het karakter van een echt literair café. Bij de middag waren zo'n 120 leerlingen en andere geïnteresseerden aanwezig. Enkele leerlingen recenseerden de middag, hiermee konden ze studie-

punten verdienen. Hieronder hebben we steeds stukjes uit deze recensies opgenomen om een beeld te geven van het verloop van de middag, en wat de leerlingen ervan vonden.

'Giphart begon met het voorlezen van een passage uit zijn boek *Giph* (spreek uit: 'gif') wat ongeveer twintig minuten duurde. Ik denk dat het stuk dat hij heeft voorgedragen representatief is voor al zijn boeken: zijn meest geliefde onderwerpen zijn duidelijk seks, vrouwen, lust en alcohol (zuipen!!). (Reanne Leuning, A5a).

'Hij vertelt het zeer levendig en door zijn gebarentaal tijdens het lezen wordt het extra komisch. Hij weet in behoorlijk modern – eigenlijk platvloers – Nederlands goed weer te geven hoe een mens kan denken en doen.' (Annelien van Binsbergen, A5a)

'Twintig minuten zijn om en Anna Kijlstra (leerling uit atheneum 5, c.B.) begint een interview met Ronald Giphart. Ze vraagt hem behoorlijk gevarieerde en soms wat gedurfde vragen die hij meerdere keren 'beantwoordt' door de vraag het publiek in te kaatsen. Dat wil niet zeggen dat ons niets is duidelijk geworden over deze wat harde, arrogante jonge seks-schrijver.' (Annelien van Binsbergen, A5a)

Na een pauze kon het publiek vragen stellen. Een aantal leerlingen van de Montessoristroom van het Zernike College hadden zich voorbereid op dit onderdeel.

'De meeste vragen gaan over wat hij van het onderwijs vindt (met name gericht op zijn

mening over «een verplichte lijst» te lezen (boeken) en waarom hij zijn boeken zo 'versoapt'. Op de tweede vraag luidt het antwoord: 'Je moet je best doen om het smeug te houden; je moet zorgen dat je boek gelezen wordt. Daarom probeer ik ook het soappubliek te bereiken, maar niet door het verhaal oppervlakkig te maken: nee, ik probeer juist inderdaad veel te schaven, zodat je er makkelijk doorheen schiet, maar daarnaast diepgang te behouden. Ik ben namelijk voortdurend met taal bezig en met naar mensen te luisteren. Zo weet je wat mensen beweegt en wat ze willen lezen. Eigenlijk ben ik een 'literair-tier' (literair + cabaretier). Ik wil mensen wat meegeven, maar ook «entertainen».' (Annelien van Binsbergen, A5a)

Het literaire café met Ronald Giphart is een voorbeeld van een project waarmee Projectbureau BOBA jongeren beter wegwijs wil maken in kunst en cultuur. Leerlingen moeten hun smaak ontwikkelen, en dat kan door dergelijke projecten.

De projecten bestaan vaak uit twee onderdelen: een lessenserie en een culturele activiteit buiten school, die leerlingen grotendeels zelf organiseren. Bij de projecten wordt uitgegaan van de actieve, zelfstandige leerling. Ze bevatten keuzemogelijkheden voor leerlingen en er wordt samengewerkt met een of meer culturele instellingen. Essentieel voor de projecten is dat leerlingen zich op een actieve manier verbinden met het maatschappelijke en culturele leven in en buiten school. Daarvoor moeten schoolvakken (Nederlands, CKV) gaan samenwerken met andere vakken en met buitenschoolse instellingen. De projecten sluiten aan bij de didactische en pedagogische vernieuwingen in de Tweede Fase.

'Ik vond het echt heel interessant om een keer een lezing van een populaire en bekende schrijver bij te wonen. Ik vond het leuk om te zien hoe alles in zijn werk gaat, en het was ook zeer leuk georganiseerd. Dat was het punt ook niet. Maar ik was geen groot fan van de schrijver zelf, en dat ben ik nog steeds niet geworden. Ik begrijp wel goed dat zijn boeken vooral populair zijn bij jongeren, aangezien hij over onderwerpen schrijft waarvoor jongeren zich interesseren. Alleen ligt

de manier waarop hij schrijft mij niet zo. Naar mijn mening ziet hij vrouwen bijvoorbeeld alleen maar als lustobjecten, die goed zijn voor het hebben van seks en die zich verder alleen met het huishouden moeten bezighouden. Het lijkt me echt zo'n man die als standaardgrapje gebruikt «het enige recht van de vrouw is het aanrecht».

Ik vond Giphart zelf trouwens ook niet sympathiek: hij maakte de indruk dat hij wel zeer onder de indruk was van zichzelf, dat hij zichzelf toch wel heel geweldig en grappig vond. Nee, als je alles tegen elkaar afweegt vind ik toch dat zijn negatieve kanten overheersen en ik ben nog steeds niet van plan om hem te lezen (alleen misschien nog om er over te kunnen meepraten!!)' (Reanne Leuning, A5a).

Noot

- 1 Projectbureau BOBA stelt zich ten doel scholen en culturele instellingen nader tot elkaar te brengen door culturele projecten voor jongeren te organiseren. Voor meer informatie: 050: 313 21 39/571 64 03.